

Smernice za zagotovitev požarne varnosti v cerkvenih objektih

1. Uvod

Večina sakralnih objektov v Sloveniji je bila zgrajena v različnih zgodovinskih obdobjih, malo pa je novogradenj. V cerkvene objekte redno vstopajo obiskovalci (npr. v cerkve k bogoslužju, v župnijske dvorane na predstave, verouk, tečaje itd.), zato je treba sprejeti ukrepe varstva pred požarom in zagotoviti požarno varnost objektov, premoženja in oseb. *Smernice za zagotovitev požarne varnosti v cerkvenih objektih* vsebujejo temeljna priporočila lastnikom in upravljavcem stavb, da s preventivnimi ukrepi izboljšajo požarno varnost sakralnih objektov.

2. Pravna podlaga

Zakon o varstvu pred požarom ureja sistem požarne varnosti, ki obsega organiziranje, načrtovanje, izvajanje, nadzor ter financiranje dejavnosti in ukrepov varstva pred požarom. Glavni cilj predmetnih smernic kot tudi področne zakonodaje je varstvo ljudi, živali, premoženja in okolja pred požarom in eksplozijo. Vsaka fizična oseba (tj. vsak posameznik) in pravna oseba (npr. župnija ter župnik kot njen zakoniti zastopnik oz. predstojnik samostana idr.) je v skladu z zakonom kazensko in odškodninsko odgovorna za neizvajanje ukrepov varstva pred požarom ter za posledice, ki zaradi tega nastanejo.¹

3. Priporočila za požarno varnost

Za večjo požarno varnost cerkvenih objektov je v skladu z zakonodajo treba uveljaviti naslednje preventivne in aktivne ukrepe:

1. Vsak cerkveni objekt naj bo požarno zavarovan pri zavarovalnici.
2. Cerkveni objekti morajo imeti izdelane požarne rede, ki vsebujejo:
 - 2.1 organizacijo varstva pred požarom,
 - 2.2 ukrepe varstva pred požarom,
 - 2.3 navodila za ravnanje v primeru požara ter – 2.4 način usposabljanja.
3. Del požarnega reda (izvleček) mora biti izobešen na vidnem mestu v objektu (npr. na oglasni deski ali ob vhodu).
4. V cerkvenih objektih morajo biti za primer požara pripravljene oprema, naprave in druga sredstva za varstvo pred njim (npr. gasilni aparati, hidranti, alarmi). Oprema mora biti ustrezno pregledana; imeti mora certifikat (potrdilo) o vzdrževanju. Gasilna oprema mora biti nameščena na ustrezna in lahko dostopna mesta – en gasilni aparat s šestimi enotami gasilnega sredstva na pribl. 300 m² (podatke o dejanski površini objekta dobite na spletnem

¹ Prim. določbe Obligacijskega zakonika – 2. oddelek: Povzročitev škode in Zakon o varstvu pred požarom – kazenske določbe.

portalu E-prostor: <https://www.e-prostor.gov.si>). Nad gasilne aparate namestite ustrezno nalepko rdeče barve s simbolom gasilnega aparata. Ob tem je treba upoštevati navodila s področja varovanja kulturne dediščine in po potrebi namestiti samostoječa stojala za gasilske aparate.

5. Izdelati je treba požarne načrte in načrte evakuacije ob požaru.

6. Med vzdrževalnimi deli v cerkvenih objektih mora biti zagotovljena ustrezna požarna straža.

7. Določiti je treba evakuacijske poti, prehode, dostope, dovoze in delovne površine za intervencijska vozila. Vse te poti in dostopi morajo biti prosti in prehodni ter označeni skladno s predpisi. Nad vhodi/izhodi iz stavb morajo biti nameščene nalepke za umik oz. evakuacijo iz stavbe (zelena nalepka s puščico in simbolom človeka, ki teče k vratom), zunaj pa mora biti določeno in ustrezno označeno zbirno mesto (zelena nalepka s simbolom več oseb in štirimi puščicami v kotih).

8. Lastnik ali uporabnik objekta mora en izvod požarnega načrta izročiti gasilski enoti, ki opravlja javno gasilsko službo na območju, kjer objekt stoji.

9. Treba je določiti odgovorno osebo za organizacijo varstva pred požarom (običajno zakoniti zastopnik sestavnega dela Katoliške Cerkve).

10. Oceniti je treba okvirno število obiskovalcev – najlažje ga boste določili glede na število rednih nedeljskih oziroma vpisanih k župnijski katehezi.

11. Razmisliti je treba, kakšen bi bil najboljši način odpiranja vhodnih/izhodnih vrat objektov, kjer se zadržuje večje število oseb (cerkev, zimska kapela, veroučne učilnice, župnijska dvorana ipd.). Požarnovarstvena stroka namreč svetuje odpiranje vrat navzven, cerkvena vrata pa se večinoma odpirajo navznoter. Če tip gradnje objekta in spomeniško varstvo dopuščata, naj se vrata zamenjajo, da se bodo odpirala navzven.

Za vsa dodatna pojasnila ali pomoč pri izvedbi teh smernic kontaktirajte Tilna Vesenjaka, mag. prav., koordinatorja za zagotovitev požarne varnosti v Katoliški Cerkvi v Sloveniji: GSM: 068 18 62 24; e-naslov: tilen.vesenjaj@rkc.si.

Smernice za zagotovitev požarne varnosti v cerkvenih objektih je Slovenska škofovska konferenca sprejela na 116. redni seji 13. januarja 2020 v Mariboru.

Msgr. Stanislav Zore OFM
Predsednik SŠK